

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत विशारद (बी.ए.) – बहिःस्थ

परीक्षा : मे-जून - २०२४

सत्र १ ले

विषय: संस्कृतभाषाकौशल-१ (23E416)

दिनांक : ०४/०६/२०२४ गुण : १०० वेळ : स. १०.०० ते १.००

सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य

प्र.१.अ. दश सन्धिं सन्धिविग्रहं वा कुरुत। (१०)

१. साधु+उक्तम् २. तन्मयः ३. देव+ऋषिः ४. ततस्ततः
५. गङ्गा+ओघः ६. सोऽब्रवीत् ७. लोके+अस्मिन् ८. कस्मिन्निह
९. भवतु+इति १०. अहमपि ११. नेच्छति १२. इत्याचरन्ति

आ) पञ्चानां समासविग्रहं कृत्वा समासनाम लिखत। (१०)

१. विशालबुद्धिः २. क्रीडानिपुणः ३. महाराजः
४. हस्तमुखम् ५. यथाक्रमम् ६. जलदः

इ) दश रूपाणां परिचयं लिखत। (१०)

१. विहस्य २. वनाभ्याम् ३. हसितेन ४. पातुम्
५. लब्धवती ६. लिखित्वा ७. एतयोः ८. अविन्दथाः
९. आगच्छत् १०. रमे ११. उपविश्य १२. वारिणि १३. अचिन्तयम्

ई) पञ्च रूपाणि लिखत। (०५)

१. अस्मद् तृतीया एकवचनम्- २. किम् सर्वनाम स्त्री. चतुर्थी एकवचनम्-
३. पयस् षष्ठी द्विवचनम्- ४. लक्ष्मी प्रथमा एकवचनम्-
५. स्पृश् ६ पप. पूर्वकालवाचकम् अव्ययम्- ६. त्यज् १ पप. हेत्वर्थकम् अव्ययम्-
७. वि+मृश् ६ पप. पूर्वकालवाचकम् अव्ययम्-

प्र.२. अ) लङ्लकारस्य क्रियापदतालिकां लिखत। (सर्वाणि रूपाणि) (१८)

१. नि+गद् १ आ.प. अथवा भूष् १० आ.प. लट्लकारः
२. आ+गम् (गच्छ्) १ प.प. अथवा स्निह् ४ प.प. लङ्लकारः

आ) लट्लकारस्य क्रियापदतालिकां लिखत। (१८)

१. रम् १ आ.प. अथवा पूज् १० आ.प. लङ्लकारः
२. प्रच्छ् ६ प.प. अथवा तुष् ४ प.प. लट्लकारः

इ) सप्त रिक्तस्थानानि पूर्यत। (७)

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्	विभक्तिः
मतिः	-----	मतयः	प्रथमा
-----	शशिभ्याम्	शशिभ्यः	पञ्चमी
-----	चन्द्रमोभ्याम्	चन्द्रमोभ्यः	चतुर्थी
वारि	-----	वारीणि	द्वितीया
मत्याम्	मत्योः	-----	सप्तमी
रामस्य	रामयोः	-----	षष्ठी
मातर्	-----	मातरः	सम्बोधनम्
-----	पितृभ्याम्	पितृभिः	तृतीया
कविः	-----	कवयः	प्रथमा

ई सप्त रिक्तस्थानानि पूर्यत।

(७)

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्	विभक्तिः
एषः	-----	-----	प्रथमा
-----	-----	यासाम्	षष्ठी
-----	-----	एताभ्यः	चतुर्थी
भवतीम्	-----	-----	द्वितीया

प्र.३. अ) पञ्च वाक्यानि संस्कृतभाषया अनुवदत।

(०५)

१. मी लिहिते.
२. तो वाचतो.
३. आम्ही खेळतो.
४. दोन पुरुष खाली बसतात.
५. हा मुलगा बसतो.
६. दोन महिला जातात.

आ) दश वाक्यानि सूचनानुसारं परिवर्तयत।

(१०)

१. काचित्बालिका पत्राणि वितरति। (लङ्लकारे परिवर्तयत।)
२. सा कथां कथितवती। (बहुवचने परिवर्तयत।)
३. सेवकः आगत्य कार्यं करोति। (च इति अव्ययं योजयत।)
४. ----नर्तक्यः नृत्यन्ति। (त्रि इति सङ्ख्यावाचकस्य योग्यं रूपं योजयत।)
५. सः अवकरम् अक्षिपत्। (लट्लकारे परिवर्तयत।)
६. वेदिका किं-----इच्छति। (कृधातोः हेत्वर्थकं योजयत।)
७. छात्रे----- (गम् धातोः क्तवत्प्रत्ययान्तं रूपं योजयत।)
८. सा----- शिक्षिकां प्रश्नं पृष्टवती। (एकं इति सङ्ख्यावाचकस्य योग्यं रूपं योजयत।)
९. रिक्तस्थानेषु उचितं रिक्तपदं योजयत।
  १. ----- उद्याने अखेलन्। (सः/पुरुषौ /बालकाः)
  २. ----- पत्रं लिखति। (अहं/सा/आवाम्)
  ३. माता -----अवदत्। (बालं/बालः/बालकेन)
  ४. कोरोनाकाले -----गृहे अतिष्ठन्। (सर्वे/सर्वान्/सर्वस्मै)
